

1970**Letter to the Secretary of the Central Committee of
the Soviet Union, B. N. Ponomarev****Citation:**

"Letter to the Secretary of the Central Committee of the Soviet Union, B. N. Ponomarev", 1970, Wilson Center Digital Archive, Diplomatic Archive, Bulgarian Ministry of Foreign Affairs. Obtained by the Bulgarian Cold War Research Group.
<https://digitalarchive.umd.edu/document/113358>

Summary:

A letter describing the state of socialist and communist movements in Latin America with respect to their organized struggle against the imperial influence of the US. The letter indicates that the growth of youth, workers' and women's movements in Latin America is conducive to the development of stronger ties with the socialist countries around the world. The letter suggests that a strategic approach towards Latin America should be adopted in establishing cooperation in all spheres of life: economic, political, and cultural. An emphasis is placed on the gradual development of close relations with Latin American communist parties.

Original Language:

Bulgarian

Contents:

Original Scan

①

До секретаря на Централния комитет
на Комунистическата партия
на Съветския съюз
другаря ПОНОМАРЕВ Б.Н.

М о с к в а

Уважаеми другарю Пономарев,

Наскоро Политбюро на ЦК на БКП обсъди доклада на делегацията на нашата партия, която в края на 1969 година посети Венецуела, Колумбия, Перу, Чили, Аржентина, Уругвай и Бразилия, и прие решение за активизиране на икономическите, политическите и културните връзки на НР България със страните от Латинска Америка.

Бихме желали да споделим с вас някои съображения на Политбюро на ЦК на БКП за положението в Латинска Америка и за отношенията на братските социалистически държави към този континент.

Известно е, че САЩ полагат огромни усилия, за да запазят и укрепят своето господство в Латинска Америка, която са превърнали в суровинен придатък на своята икономика, в сфера за приложение на капитали, в източник на огромни печалби и изобщо в свой стратегически тил.

Политиката на САЩ и на местните реакционни режими обаче се натъква на все по-голяма съпротива от страна на латиноамериканските народи, които се борят за истински суверенитет, за икономическа независимост и социално освобождение, което беше принуден да признае и Рокфелер след обиколката си в Латинска Америка.

- 2 -

Нарастват борбите на работническата класа, селяните и учащата се младеж, които все повече се характеризират с масовост, организираност и политическа насоченост. Разширява се социалната база на антиимпериалистическата борба, като в нея се въвличат нови слоеве и сили - в това число определени среди от армията и католическата църква, а в отделни случаи и от управляващи кръгове. Комунистическите партии с всички свои слабости и недостатъци, като най-последователни и организирани революционни сили все по-съзнателно се стремят да разширяват своето влияние сред работническата класа, търсят контакти и допирни точки с другите демократични и патриотични сили, борят се за изграждане на широки народни антиимпериалистически, антиолигархически и антидиктаторски фронтове.

Няма никакво съмнение, че подемот на освободителната борба на латиноамериканските народи против империализма, лати-фундистите и едрите капиталисти, нарастването на антиамериканските настроения и вливането на нови социални сили в антиимпериалистическото движение, засилването на влиянието на комунистическите партии създават благоприятни условия за по-нататъшното развитие на процеса за освобождение на страните в Латинска Америка от икономическото и политическото господство на САЩ и местната олигархия. Очевидно този процес ще се развива толкова по-успешно, колкото повече позиции и влияние завоюват социалистическите страни в различните сектори на живота в Латинска Америка.

Фактите обаче показват, че проникването и влиянието на социалистическите страни изостават от развитието на прогресивните

тенденции в този район на света. Икономическите, политическите и културните ни връзки с латиноамериканските страни са ограничени и не отговарят на нарасналите и постоянно увеличаващи се възможности.

Най-съществената слабост, според нас, е, че социалистическите страни не провеждат една обща съгласувана политика по отношение на Латинска Америка, с оглед да се концентрират усилията там, където има най-благоприятни условия, и да бъдат използвани те най-пълно. Това особено се отнася до извършване на колективни строителни работи, комплектни доставки, отпускане на технически кредити, промишлено коопериране, дългосрочно обвързване на някои сектори на стопанската дейност на основата на частичното разделение на труда между братските социалистически държави/в рамките на СИВ или двустранно/ и заинтересованите латиноамерикански страни и пр.

Недостатъчно координират своите усилия в Латинска Америка комунистическите партии, както и профсъюзите, младежките, женските и други обществени и държавни организации и институти от социалистическите страни.

От всичко това ние стигаме до извода, че братските социалистически страни би трябвало да обсъдят съгласувани мероприятия за осигуряване на постоянно нарастващото участие и влияние в икономиката, политиката и културата на латиноамериканските страни в зависимост от интереса, който те представляват за нас и за общата борба срещу империализма, да изработят и провеждат обща стратегия и тактика по отношение на Латинска Америка с цел тези

- 4 -

страни и техните народи постепенно да бъдат спечелени като наши приятели.

Естествено, че център на координираните усилия на социалистическите страни трябва да бъде Съветският съюз. Преди всичко неговото решително настъпление може много скоро да се почувствава и в икономическия, и в политическия, и в културния живот на Латинска Америка. Всички останали братски социалистически страни биха могли да му съдействуват, като всяка една от тях дава свой принос в съответствие с националните си интереси и интернационалните си задължения.

Очевидно, изменението на отношението на социалистическите страни към Латинска Америка не следва да се измерва с достигането непременно на голям относителен дял в икономическите отношения с отделните страни. Сега не е реално да се поставя задачата за изместване икономически на САЩ от този континент. Но възможностите, с които разполагат братските социалистически страни, и на първо място СССР, са такива, че даже при относително не голям дял в икономическата област съгласуването и засилването на нашето участие във всички сфери на живота в Латинска Америка неизбежно ще даде желаните от нас резултати. От една страна, САЩ ще почувствуват, че времето на техния монопол в континента си отива, а от друга страна, патриотичните и прогресивни ^{те} сили ще имат могъщ стимул и подкрепа в борбата си против империализма, монополите и олигархията в съответните държави.

В това отношение може да се приведе като пример перуанският случай. От разговорите на делегацията с някои перуански

министри се вижда, че те търсят сътрудничеството на социалистическите страни, защото разбират, че само това сътрудничество може да бъде изгодно за тях и да подпомогне политиката им за измъкване от лапите на империализма, за независимо развитие на страната. Самите перуански дейци най-добре чувствуват, че ако новият режим не бъде подпомогнат от социалистическите страни, то американските империалисти бързо ще намерят начин да подчинят Перу на своята воля.

Икономическите трудности и стремежът за отслабване зависимостта си от САЩ принуждава латиноамериканската буржоазия да търси сътрудничество със страните от Европа и Азия, в това число и със социалистическите държави. С разширяването на икономическите си връзки ние можем да съдействуваме за засилване на националистическите и антиимпериалистически настроения на континента, да печелим нови съюзници в борбата срещу империализма.

За необходимостта от разширяване на нашите всестранни връзки и сътрудничество със страните от Латинска Америка по-категорично се изказват другарите Родней Арисменди, Хилберто Виейра, Хорхе дел Прадо, Орестес Джиолди и други представители на братските партии и на прогресивните сили там. Др. Луис Корвалан заяви пред делегацията, че действително има опасност от пряка или косвена американска интервенция, за да се предотврати една евентуална победа на левите сили в Чили. Но и той изтъкна, че това няма така лесно да стане, защото империалистите не може да не си дават сметка, че съществува социалистическа общност, че има на света Съветски съюз и мощно комунистическо и работническо движение.

- 6 -

Като се вземе предвид, че с малки изключения комунистическите партии в Латинска Америка стоят на правилни марксистко-ленински позиции, работническото движение е организирано, революционният процес е на по-висок етап на развитие, можем да бъдем уверени, че общите усилия на социалистическите страни неизбежно ще дадат добри резултати.

Поради всичко това ние предлагаме да се свика среща на високо равнище на братските партии от страните-членки на СИВ, на която да се обсъдят възможностите за съгласуване и активизиране на нашата политика и на нашите действия, на всестранните ни отношения със страните от Латинска Америка. Ако смятате, че е необходимо, ние сме готови да дойдем в Москва, за да информираме по-подробно КПСС, да разменим мисли, след което този въпрос би могъл да се постави пред другите партии от братските социалистически страни.

Използвам случая, за да Ви предам нашите сърдечни привети и най-добри пожелания.

БОРИС ВЕЛЧЕВ

член на Политбюро и секретар на
Централния комитет на Българската
комунистическа партия